



FAKULTA VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA

Oponentský posudok ku habilitačnej práci

Študijný odbor: 7.4.2 Verejné zdravotníctvo

Akad. rok: 2017/2018

Autorka habilitačnej práce: PhDr. Elena Žiaková, PhD.

Názov habilitačnej práce: Fyzioterapia v prevencii chronických bolestí chrbta

Oponent: Prof. MUDr. Eva Horváthová, PhD, MPH

Pracovisko oponenta: FVZ SZU, Bratislava

Aktuálnosť zvolenej témy: Autorka sa vo svojej habilitačnej práci zaoberá vysoko aktuálnou a široko rozšírenou problematikou bolestí chrbta, ktoré majú značný zdravotný, sociálny a ekonomický dopad na celú spoločnosť. Zameriava sa na zhodnotenie účinnosti fyzioterapie a prevencie prechodu bolestí chrbta do chronicity.

Habilitačná práca je napísaná na vysokej odbornej úrovni, kultivovaným štýlom, s minimom gramatických chýb a preklepov, s logickou nadväznosťou kapitol. Je napísaná na 184 stranách, rozdelená do 9 kapitol, doplnená zoznamom skratiek a 4 prílohami, početnými tabuľkami, grafmi a obrázkami, chýba však ich zoznam. Autorka použila množstvo literárnych zdrojov, z ktorých je asi tretina vydaná v posledných 5 rokoch. V zozname skratiek nie sú uvedené všetky skratky (DD, Hz, M, Md, SD a pod.).

V teoretickej časti sa autorka podrobne venuje charakteristike bolestí chrbta, so zameraním na bolesti v krčnej a drierkovej časti a možnostiam ich liečby. Osobitne by som vyzdvihla **podrobnú praktickú časť**, kde autorka zahrnila do intervenčnej epidemiologickej štúdie súbor takmer 500 pacientov s diagnostikovanou bolesťou chrbta v subakútnom štádiu, s jasne definovanými kritériami zaradenia pacientov. Podrobne sa venuje metodike, jasne a zrozumiteľne popisuje štatistické spracovanie v štúdiu. Menším nedostatkom sú občasné gramatické chyby a nečitateľný popis grafov (Graf 4, 5...). Overila 6 hypotéz.

Splnenie vytýčeného cieľa: Cieľom práce bolo zhodnotiť účinnosť vybraných druhov fyzioterapie u pacientov s bolesťou chrbta v krčnej a dolnej časti, autorka si stanovila i niekoľko vedľajších cieľov, ktoré sa venovali hodnoteniu niektorých fyzioterapeutických postupov a účinnosti kombinovanej liečby na zníženie bolesti u pacientov, či na zmeny v rozsahu hybnosti. Ciele práce naplnila.

Výsledky práce a prínos nových poznatkov: Autorka sa vo svojej habilitačnej práci veľmi podrobne venuje starostlivosti o pacientov so subchronickou bolesťou chrbta na rôznych pracoviskách po celom Slovensku. Vo veľmi bohatej diskusii porovnáva svoje výsledky s doteraz publikovanými, pozornosť venuje i ekonomickým nákladom na liečbu. Na základe svojich výsledkov navrhuje opatrenia do praxe.

Otázky:

1. Ako sa zaraďovali pacienti do skupín jednotlivých typov terapií? Bolo to podľa zvyklostí na jednotlivých pracoviskách alebo na každom pracovisku bolo niekoľko skupín pacientov s rozličnými terapeutickými modalitami cielene?
2. Z ktorých krajov boli zastúpení pacienti? Dá sa považovať zastúpenie za rovnomerné na celom Slovensku (tento údaj som nenašla v metodike, aj keď z hľadiska cieľov práce ho považujem za dôležitý)?
3. Hypotézu č. 4 ste prijali (aj keď sa potvrdila len čiastočne) a uvádzate, že sú rozdiely v účinnosti v závislosti od pohlavia pacientov, aj keď tieto sa potvrdili len pri zlepšení vnímania bolesti a zlepšení pohyblivosti v krčnej oblasti u mužov, ostatné pozorovania nepotvrdili rozdiely medzi pohlaviami. Aký záver by ste pre prax z toho vyvodili?
4. Akým spôsobom by ste motivovali pacientov ku lepšej compliance pre liečbu a ako ich edukovali v praxi? Informovali ste dané pracoviská o výsledkoch svojej štúdie, ev. aká boli ich reakcie?

Záver: Habilitačná práca PhDr. Eleny Žiakovej, PhD. s názvom: Fyzioterapia v prevencii chronických bolestí chrbta sa zaoberá problematikou fyzioterapeutickej intervencie pri bolestiach chrbta. Je to vysoko aktuálna problematika, vzhľadom na alarmujúci nárast chronických ochorení pohybového systému, ich zdravotný, sociálny i ekonomický dopad. Habilitačná práca je odrazom autorkinej osobnej zaoberanosti a odbornosti. Načrtla veľmi konkrétne a jednoduché opatrenia potrebné na lepší manažment pacientov so subchronickou bolesťou chrbta a prevenciu prechodu do chronicity. Prácu hodnotím vysoko pozitívne, osobitne by som vyzdvihla stručne zhrnuté závery práce a odporúčania pre prax. Práca spĺňa kritériá habilitačnej práce a odporúčam ju prijať na obhajobu.

V Bratislave, 26. 7. 2017

Prof. MUDr. Eva Horváthová, PhD, MPH